

wiekuiste dni

---

los días eternos

María Elena Higuieruelo

---

przełożył Paweł Orzeł

WARSZAWA 2025

Tytuł oryginału

Los días eternos

Wydawca

Rafał T. Czachorowski

Przekład

Paweł Orzeł

Redakcja

Elżbieta Brzozowska

Projekt okładki

Daria K. Kompf

Na okładce obraz

z cyklu „Pamięć”,

akryl na płótnie

Zdjęcie autorki

DTP

Daria K. Kompf

Carlos Allende

RTC

© Copyright by María Elena Higuieruelo, 2025

© Copyright by Paweł Orzeł, 2025

© Copyright by Fundacja Duży Format, 2025

Fundacja Duży Format

www.fundacjadf.pl

biuro@fundacjadf.pl

znajdziesz nas

na social mediach

Autor przekładu otrzymał stypendium

z Funduszu Popierania Twórczości

Stowarzyszenia Autorów ZAiKS

za^oKS
sprzyjamy wyobraźni

ISBN 978-83-68247-26-8

Warszawa 2025

*Moim rodzicom, José i Elenie,
za bezwarunkowe wsparcie.*

Toniemu, za światło.

A mis padres, José y Elena,
por el apoyo sin condiciones.

A Toni, por la luz.

*Starzec, który do pierwszych źródeł życia wraca,
wstępuje w wieczność, zmiennych dni rzucając cienie.
Bo gdy w oczach młodzieńca palą się płomienie,
blaskiem czystego światła lśni źrenica starca.*

Victor Hugo, *Sen Booza*, przeł. Zbigniew Bieńkowski*

*Nie istnieje nieskończoność, ale istnieje ta chwila: [...]
w niej gest staje się wieczny.*

Chantal Maillard, *Zabić Platona*, przeł. Paweł Orzeł

Poetry unlocks our chains, and admits us to a new scene.

(prawie) Ralph Waldo Emerson, *The poet*

---

* O ile nie zaznaczono inaczej motta w przekładzie Pawła Orła. Angielskojęzyczne pozostawiono w oryginale zgodnie z intencją autorki. Wszystkie przypisy pochodzą od tłumacza.

*El anciano que vuelve hacia la fuente primera
entra en los días eternos y sale de los días cambiantes;
se ve llama en los ojos de los jóvenes,
pero en el ojo del anciano se ve luz*

Víctor Hugo, «Booz dormido».

*No existe el infinito, pero sí el instante: [...]
en él un gesto se hace eterno*

Chantal Maillard, *Matar a Platón*.

Poetry unlocks our chains, and admits us to a new scene

(casi) Ralph Waldo Emerson, «*The poet*».

Wygaste dni

Carmen Fuentes

Wrażliwa ważka, tańczy pamięć
uwięziona w czeluściach piersi:
jej nikły trzepot skrzydła słyszę
stroszenie ciszy w drżącej wodzie.
W skurczu kiełkuje już obraz ten:
wczorajsza jasność zaćmiewa świat,
wzdłuż ciała przebiega nostalgia
podobna do wzrostu krwi w żyłach

(ale również teraz umieram
jak kończą życie cięte kwiaty).

Sprężysty cieniu czasu – odbierz
matczynemu źródłu jego dech
by życie mogło się odrodzić
jak przebudzenie rozwiewa sen:
wciąż upływają wygaste dni
pod czujnym spojrzeniem owada.

Los días caducos

A Carmen Fuentes

Frágil libélula, danza la memoria
enjaulada en el abismo del pecho:
su efímero batir de ala escucho
erizar el silencio en agua trémula.
Brotó ya con la sístole una imagen:
el fulgor del ayer eclipsa el mundo,
recorre la nostalgia todo el cuerpo
como crece por las venas la sangre

(pero también ahora estoy muriendo
como sucumben las flores cortadas).

Elástica sombra del tiempo— recoge
la fuente maternal su soplo
para que la vida se reanude
como el despertar deshace el sueño:
prosigan los días caducos
bajo la atenta mirada del insecto.

NOC CIEMNA

Oto ludzie są niby w podziemnym pomieszczeniu na kształt jaskini. Do groty prowadzi od góry wejście zwrócone ku światłu, szerokie na całą szerokość jaskini. W niej oni siedzą od dziecięcych lat w kajdanach; przykute mają nogi i szyje tak, że trwają na miejscu i patrzą tylko przed siebie; okowy nie pozwalają im obracać głów [...] czy myślisz, że tacy ludzie mogliby z siebie samych i z siebie nawzajem widzieć cokolwiek innego oprócz cieni, które ogień rzuca na przeciwległą ścianę jaskini?

Platon, *Państwo*, Księga siódma,
przeł. Władysław Witwicki

NOCHE OSCURA

Represéntate hombres en una morada subterránea en forma de caverna, que tiene la entrada abierta, en toda su extensión, a la luz. En ella están desde niños con las piernas y el cuello encadenados, de modo que deben permanecer allí y mirar solo delante de ellos, porque las cadenas les impiden girar en derredor la cabeza [...] ¿crees que han visto de sí mismos, o unos de los otros, otras cosas que las sombras proyectadas por el fuego en la parte de la caverna que tienen frente a sí?

Platón, *República*, libro VII

Wszystkie dni są wczoraj

Jest we mnie noc domniemana,
zaakceptowana ciemność, która pozwala
zobaczyć w niej te oczy czerności,
co barwią cienie w korytarzach
jaskiń, które zamieszkują z dnia na dzień.

Jest we mnie drzenie domniemane,
ukłucie przyzwyczajenia, które nie boli
już i jest
martwy nerw, który jakoś służy
do wiązania mojego ja ze światem,
kanał udręki, który jest teraz
czymś nieco więcej niż absurdalnym wątkiem,
który mnie porusza, jak marionetkę, przez inercję.

Jest we mnie smutek domniemany,
i cisza, i pustka, i mnóstwo
tych wszystkich rzeczy, o których
przez wieki wielu mężczyzn
i kobiet lepszych ode mnie rozmawiało.
Nie ma więcej światła zdolnego do rozświetlenia:
tylko to, które istniało i nie powraca,
i akceptuję je, i przez nie rozpoznaję
radość, która zdarza się w smutku.

Jestem tak żywa, że jestem martwa.
Wszystkie rzeczy są dziś tak bardzo,
że nie są.

Wczoraj było późno przez cały dzień.
Wszystkie dni są wczoraj.

Todos los días son ayer

Hay en mí una noche asumida,
una oscuridad aceptada que permite
ver en ella a estos ojos de negrura
que colorean las sombras de los huecos
de las cuevas que día a día habito.

Hay en mí un temblor asumido,
una punzada por costumbre que no duele
ya y hay
un nervio muerto que solía
atar mi yo al mundo de algún modo,
un canal de angustia que es ahora
poco más que un hilo absurdo
que me mueve, cual títere, por inercia.

Hay en mí una pena asumida,
y un silencio, y un vacío, y un montón
de todas esas cosas sobre las que
durante siglos muchos hombres
y mujeres mejor que yo han hablado.
No hay más luz capaz de alumbrar:
solo la que existió y no retorna
y lo acepto y por eso reconozco
la dicha que acontece en la tristeza.

Estoy tan viva que estoy muerta.
Todas las cosas son hoy tanto
que no son.

Ayer fue tarde todo el día.
Todos los días son ayer.

Spis wierszy

Wygaste dni 8

NOC CIEMNA

Wszystkie dni są wczoraj 12

Biografia zero 14

I am half sick of shadows 18

Wymyślona przyjaciółka 20

Gorączka 22

Duchy 24

Morning sun 26

PIERWSZE ŚWIATŁO

Szczęśliwy traf 30

W kinie 32

Dramatyzowanie końca świata [...]

Dyptyk: poniedziałek, 21 marca 2016 34

Odnalazłam skrót 40

Podwójny stop 42

Inny, którym jestem 46

UPADEK

Po słońcu 50

Plac zabaw dla starszych dzieci 52

Rana 54

Tamten obraz 56

Przebudzona Rut 58

Żółty 60

Wewnątrz ryby 64

BIAŁA NOC

Ostatni cień 70

Przyczyna dwóch 72

Wezwanie 76

Poświęcenie 78

Trans 82

Oczyszczenie 86

Jednak jestem żywa 88

Żnij dzień 90

	Índice	
Los días caducos		9
NOCHE OSCURA		
Todos los días son ayer		13
Biografía cero		15
<i>I am half sick of shadows</i>		19
Amiga imaginaria		21
Fiebre		23
Fantasmas		25
<i>Morning sun</i>		27
LUZ PRIMERA		
Serendipia		31
En el cine		33
Dramatización del fin del mundo [...]		35
Díptico: lunes, 21 de marzo de 2016		37
<i>He encontrado un atajo</i>		41
Doble stop		43
El otro que yo soy		47
LA CAÍDA		
Después del sol		51
Patio de recreo para niños mayores		53
La herida		55
Aquella imagen		57
Rut despierta		59
Amarillo		61
Dentro del pez		65
NOCHE BLANCA		
Sombra última		71
Raíz de dos		73
Invocación		77
Sacrificio		79
Trance		83
Purificación		87
Pero estoy viva		89
Cosecha el día		91